

Aan
De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
6 februari 2025
Ons kenmerk
Cft 202500013
Pagina
1/3

Uw kenmerk

Bijlage
1

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2024 van Bonaire

Geachte heer Soliano,

Op 23 januari 2025 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de uitvoeringsrapportage (UR) van Bonaire over het vierde kwartaal van 2024. Daarmee is deze rapportage tijdig ingediend. Met dit schrijven ontvangt u de reactie van het Cft op de vierde UR.¹ Omdat een groot aantal mutaties nog verwerkt moet worden om te komen tot een representatief beeld van 2024, is de beoordeling van de rapportage niet mogelijk. De gebruikelijke bijlage met nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing ontbreekt dan ook, omdat een analyse van de aangeleverde cijfers geen toegevoegde waarde heeft.

Oordeel

De vierde UR is niet representatief voor de uitvoering van de begroting 2024 omdat onduidelijk is welk effect de vele, administratief nog te verwerken mutaties hebben op het totaalbeeld van baten en lasten ultimo 2024. Daardoor is nu evenmin duidelijk of in 2025 eventueel tekorten uit 2023 en 2024 moeten worden gecompenseerd. Het Cft onthoudt zich dan ook van oordeel over deze vierde uitvoeringsrapportage van 2024.

Vervolg

1. Bonaire moet een flinke stap zetten om de kwaliteit van de begrotingstukken te verbeteren. Het Cft gaat met Bonaire in overleg om daarover afspraken te maken.
2. Het Cft verzoekt Bonaire in de Jaarrekening 2024 een correctie in de bestemmingsreserves door te voeren en toe te lichten. Op basis van de jaarrekening zullen door middel van een begrotingswijziging 2025 de uit 2024 resterende middelen voor bijzondere uitkeringen in 2025 beschikbaar dienen te worden gesteld.

Toelichting

Ad 1. Noodzakelijke verbetering kwaliteit uitvoeringsrapportage

Zowel de baten als de lasten zijn verre van in lijn met de begroting. In de vierde UR komt de realisatie van de baten en de lasten uit op respectievelijk 76% en 61% van de begroting 2024. De vierde UR geeft daarmee geen representatief beeld van de werkelijke stand van de uitvoering van de begroting.

Concreet betekent dit, naar informatie van Bonaire, dat aan de batenkant nog minimaal USD 22 miljoen (ofwel minimaal 18 procent van de begroting) aan mutaties moet worden verwerkt waaronder USD 9 miljoen aan belastingontvangsten. Aan de lastenkant moet nog een bedrag van tenminste USD 35 miljoen (ofwel minimaal 26% van de begroting) aan mutaties administratief worden verwerkt. Hieronder is een groot aantal rekeningen van 2024 alsook de verhoging bestemmingsreserves met USD 26,7 miljoen uit de derde BW 2024. Bonaire geeft aan na het wegwerken van de administratieve achterstanden een begrotingsevenwicht te verwachten. Het Cft kan op basis van de beschikbare informatie het realiteitsgehalte van het bovenstaande niet beoordelen.

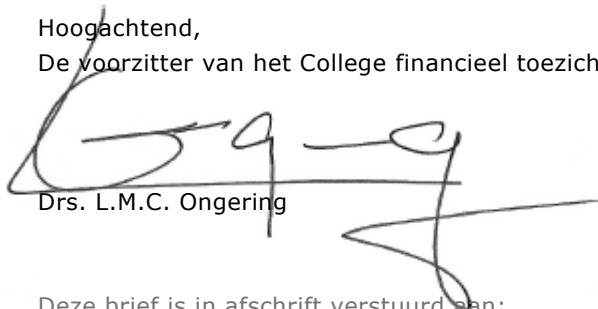
De kwaliteit van de vierde UR schiet al enkele jaren tekort, terwijl een zo volledig mogelijke en adequaat toegelichte vierde uitvoeringsrapportage de basis is voor de eerste begrotingswijziging in het daaropvolgende jaar. Bovendien is een volledige vierde uitvoeringsrapportage de basis voor een eventueel op te nemen tekortcompensatie. De aanhoudende ondercapaciteit bij de financiële functie van Bonaire is de bottleneck voor de tijdige aanlevering van volwaardige begrotingsstukken. Het is dan ook zaak dat Bonaire de capaciteit van de afdeling zo spoedig mogelijk op sterkte brengt.

Ad 2. Correctie foutieve boeking

Bonaire heeft abusievelijk bij de derde begrotingswijziging 2024 USD 9,9 miljoen te veel middelen van de bijzondere uitkeringen toegevoegd aan de reserves. Bonaire heeft toegezegd om dit bij de jaarrekening te herstellen via een verlaging van de storting in de bestemmingsreserves. Tevens zal Bonaire bij de eerste begrotingswijziging het budget voor de bijzondere uitkeringen op basis van de resultaten uit de administratieve afsluiting van het begrotingsjaar 2024 verhogen. Het Cft zal hier nauwgezet op toezien.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Drs. L.M.C. Ongering

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Bonaire

Kenmerk
Cft 202500013
Blad
3/3

Bijlage 1: Eindnoten

¹ Op basis van artikel 22 van de Wet FinBES reageert het Cft op de vierde UR 2024. Het toetsingskader voor beoordeling van de UR wordt gevormd door de Wet FinBES aangevuld met de in het BBV BES opgenomen criteria.